တောင်ပေါက်ကျေးရွာ
ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း
(၂၀၁၆–၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
တောင်ပေါက်ကျေးရွာ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန)
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနကကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

မာ တိ ကာ

စကားချီး

တောင်ပေါက်ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဝွမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်

(၁) **နိဒါန်း-ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု**

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) **ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ**

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) **ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ**

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(ခ) စီပွားရေးအခြေအနေဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) **ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ**

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမီမှု၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ် စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်သောအခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့် အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ**

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ**

(၇) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက် အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ**

(၈) **ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ**

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

(၉) **ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်**

(၁၀) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ**

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) **စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း**

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ

(၁) **လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ**

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား (၃) **လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အား ခန့်မှန်းထား**

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းမြစ်များ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

(၂) **ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ**

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်း များ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ
ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်း
ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ
ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ
ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား (၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ
ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော ၁၂ လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား
ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်နည်းပညာအခြေအနေ
ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ(၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ စီမံချက်အထိ) ကိုးကားစာရင်း

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၀/၂၁ ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ် ကြားအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာ များပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများစနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်လက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက် များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ် ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက် မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောက်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီးအဆိုပြု စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်ချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
တောင်ပေါက်ကျေးရွာ
ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်

တောင်ပေါက်ကျေးရွာ လူမှုရေး၊ သယံဇာတ နှင့် အရင်းမြစ်မြေပုံ

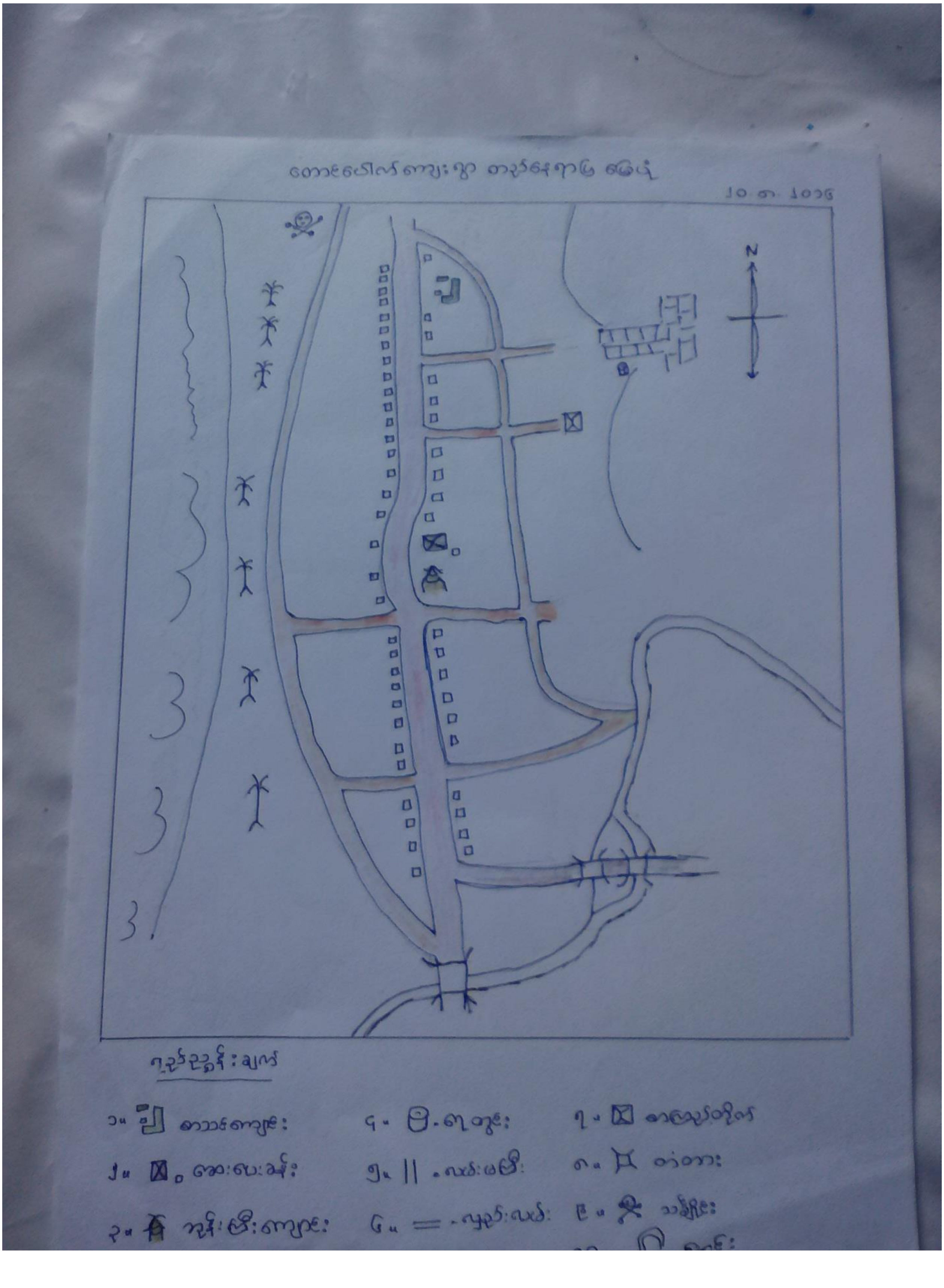

အပိုင်း (က)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်း များ၏အာရုံစိုက်မှုကို

ရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသော လိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏ သုတေသန လုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့ အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ ကိုမြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီးအမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကိုလူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါ သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်း အခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက် များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ် မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ကျွန်တော်တို့တောင်ပေါက်ကျေးရွာသည် မကျေးငူမှကျောက်ချွန်သို့သွားသော လမ်းမပေါ်တွင်တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ ဂွမြို့နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရသည်မှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိကသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ ရေလုပ်ငန်းအနည်းငယ်နှင့် တစ်ပိုင်တနိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း များဖြစ်ကြပါသည်။ ဒေသ၏ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်လက်မှာ (၁၅၀) မှ (၁၈၀) ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်အတင့် အထောက်အကူပြုပါသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာမှာ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းဒေသတွင် တည်ရှိပြီး ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် ပင်လယ်ကမ်းခြေ၊ ချောင်းနှင့်တောတောင်ရှိသော်လည်း မြေပြင်အနေအထားမှာ မြေပြန့်ဖြစ် ပါသည်။ လယ်ယာမြေများမှာ စပါးကိုအဓိကစိုက်ပျိုးပြီး ရေလုပ်ငန်းသည်လည်း သက်မွေး ဝမ်းကျောင်းရန်တို့အတွက် အဓိကအားထားရာဖြစ်သည်။ တောင်ပေါက်-ဆင်ကူး ဆည်တမံသည် ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုရှိ၍ စိုက်ပျိုး မြေများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အန္တရာယ်ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေအသင့်အတင်းရှိကြပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး မြေဆီအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ တောင်သူများမှာ မိုးရေကိုသာ အဓိကထား၍ စိုက်ပျိုးရသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သောကေ (၂၇၈.၁၅) ကေသာရှိပြီး စပါးကိုအဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။

၃။ကျေးရွာ၏ လူမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျွန်တော်တို့ တောင်ပေါက်ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၇၅) စု နှင့် ကျား (၃၄၀)ဦး၊ မ (၃၅၁)ဦး လူဦးရေပေါင်း (၆၉၁)ဦး ရှိပြီး တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၄) ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်စု ပျမ်းမျှနှုန်း (၅)ဦး ထက်လျော့နည်းနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရခိုင်လူမျိုးများ နေထိုင်ပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်မှာ ကျေးရွာရှိ လူဦးရေပေါင်း၏ (၆၅.၉၉%) ခန့်ရှိပြီး လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်၍ လူငယ်များကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်

အောင်စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် (၀.၄၃%) လျော့နည်း သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေ အနေအထားမှာ သာမာန်အားဖြင့်လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင် အိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ (၆၅.၁၄%) သည် ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုအဖြစ် သတ်မှတ်ခံယူကြပြီး (၁၃.၁၄%) သည် အဆင်ပြေသောအဆင့်နှင့် (၂၁.၇%) သည်အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏ စီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်ပါသည်။ လယ်ယာမြေ အသင့်အတင့်ရှိသော အိမ်ထောင်စုအချို့မှာ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ ရေလုပ်ငန်း များတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ငွေချေးသော အိမ်ထောင်စု အချို့နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်း အချို့လည်း ငွေကြေးအသင့်အတင့် အဆင်ပြေကြပါသည်။

ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင်အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာ အနည်းငယ် ပိုင်သောလယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စား၊ လုပ်ငန်းပေါ်လျှင် လုပ်ဆောင်ရသော ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စု များပါဝင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် မြင့်မားပြီး(၉၉%) ထိရှိကာ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲရှိ အိမ်ထောင်စု များဖြစ်ကြသည်။

(ဂ)ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက် လုပ်ကိုင်သော လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ ခေါင်းရွက်ဗျတ်ထိုး၊ တစ်နိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တို့ဦသာ ရာသီအလိုက် အလုပ်အကိုင်ကိုသာ ရှာဖွေရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% စီဖြစ်သော (၃၀) အိမ်ထောင်စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ အချို့မှာ သူတပါးထံမှ ချေးငှားပြီးမှ နပ်မှန်အောင်စားသုံးနိုင်ကြောင်း အချို့မှာ သူတပါးထံမှ မချေးငှားပဲ (၃)လခန့်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ အချို့မှာ (၃)လမှ (၆)လခန့်၊ အချို့မှာ (၆) လမှ (၁၂၀လခန့် သူတပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုပဲ နပ်မှန်စားသုံး

နိုင်ကြကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင်ပါဝင်သော အိမ်ထောင်စု အားလုံးသည် အကြွေးငွေ (၁၀၀၀၀၀၀ကျပ်မှ (၂၀၀၀၀၀) ကျပ်အထိ တင်ရှိနေကြသည်။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု (၂၆) စုရှိပြီး ထိုအိမ်ထောင်များထဲမှ ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် အိမ်ထောင်စုမှ (၃)စုသည် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။ ရွာပြင်ပသို့သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေ ရရှိရေးအတွက် အလုပ်သွားရောက် လုပ်ကိုင် ကြသည့် လူငယ်လူရွယ် (၄) ဦးမှာ ပြည်တွင်း(၁)ဦး၊ ပြည်ပ(၃)ဦးရှိကာ ကျေးရွာရှိ မိသားစုထံသို့ ငွေကြေးအနည်းငယ်သာပို့ ဆောင်ပေးနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် လမ်း၏တစ်ဖက် တချက်တွင်တည်ရှိနေ သော်လည်း မတော်တဆထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်းများ မရှိသေးပါ။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်း သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကလေးသူငယ် အများစုလည်း ကျန်းမာကြပါသည်။ အာဟာရ ပြည့်ဝမှု လည်းရှိကြသည်။ သွေးတိုးရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ် ၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာ ရေးအသိပညာများ အသင့်အတင့်ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာတွင်ရရှိနိုင်ကြပြီး (၇) မိုင်(၄)ဖာလုံကွာဝေးသော မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များနှင့် လမ်းအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ခြင်းကြောင့်လည်း လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရေတွင်း(၄၂)တွင်းရှိပြီး ဥတုသုံးပါးစလုံး သုံးစွဲနိုင်သောရေတွင်းမှာ (၂၅)တွင်း ရှိ၍ ကျန်သည့်ရေတွင်း (၁၇) တွင်းမှာ နွေဥတုတွင် ရေငံ၍သုံးမရပါ။ ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျောစသော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများမှာ မိုးဦးကာလတွင် ဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(င)ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသား အများစုသည် အခြေခံအရေးအဖတ်အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ အသင့် အတင့်များပြားပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာရှိမူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကျောင်းခွဲတို့တွင် တက်ရောက်

သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲဖြစ်ပါသည်။

(စ)ကျား/မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ကျေးရွာတွင် ကျား-မ ရေးရာဆိုင်ရာ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျားမရေးရာဆိုင်ရာတာဝန်ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာ သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြား နယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ပညာရေးနှင့် ဆိုင်သောကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌ မိန်းခလေးအရေအတွက်သည် ကျားအရေအတွက်ထက် နည်းနေသော်လည်း အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းတွင် မအရေအတွက်မှာ ကျားအရေအတွက် ထက်ပိုများနေ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူ ရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော်ကျေးရွာတွင် နေ့တွက် လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာ-ကျေးရွာတွင် လုပ်အား သဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှုတူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသား များထက် လုပ်အားခလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီး ပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျား-မတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာ ပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား-မတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက် အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း (၁) ဖွဲ့၊ ဘာသာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ (၁) ဖွဲ့နှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ (၁) ဖွဲ့တို့ (၃) ဖွဲ့ရှိပါသည်။ သာရေးနာရေး ကူညီမှုအသင်းမှာသာရေးနာရေးကိစ္စအပါအဝင် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု အားကောင်းသည်။ ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီးများအား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေ ရန်ရည်ရွယ်၍ ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးထားသော အသေးစားငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းကိုလည်း လည်ပတ် ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိသည်။ ကျေးရွာရှိ

အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာသဘောတရားတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံ အုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ)သီးနှံသားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စပါးကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး စိုက်ဧက (၂၇၈.၀၅)ဧက ရှိပြီး သီးထပ်အဖြစ် မြေပဲကိုအနည်းငယ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကလျှင် (၄၀) တင်းထွက်ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများအားနည်းခြင်း၊ လယ်ယာ လုပ်ငန်းခွင် အတွက်အလုပ်သမားမလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်နေရပြီး လုပ်အားခ ပိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှားရမ်းရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု ဒဏ်ကို ရင်ဆိုင် နေကြရပါသည်။ တခါတရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှု မညီမျှမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်ပါသည်။ သို့ပါ၍ တောင်သူများမှ အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှုဒဏ်ကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် စပါးစိုက်ရာတွင် ကြဲပက်စနစ်ကို သုံးကြသည်။ တောင်သူများသည် တစ်ခါတစ်ရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှု မညီမျှမှုကို ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ စိုက်ပျိုး သီးနှံများတွင် ကျရောက်တတ်သော ဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြသဖြင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ထိရောက်သော ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးနည်းစနစ်ကို လိုလားနေကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ (၇၁) စုရှိပြီး ဒေသမှဝက်မျိုးကို မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု (၅၃) ဦးရှိပြီး ကျေးရွာတွင်စားသုံးရန်အတွက်သာ မွေးမြူနိုင်သည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်သော တိရစ္ဆာန် ရောဂါများ အထူးသဖြင့်ကြက်လည်လိမ်ရောဂါသည် အဖြစ်များပြီး ရောဂါကြောင့် သေဆုံး ပျက်စီးမှုများ ရှိတတ်သည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ်မွေးကုဌာနမှ ရရှိနိုင် သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှု အားနည်းသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများအနေဖြင့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတည်ထောင် တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်ချေးငွေကို အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ကြချေ။ ရွာထဲမှ ငွေချေးသူများထံမှ ချေးငှား လျှင်လည်း အတိုးနှုန်းမှာ မြင့်မားတတ်သည်။ ကျေးရွာသည် ဈေးကွက်အလှမ်း

ဝေးကွာခြင်း၊ ငွေကြေးအဆင်မပြေခြင်း၊ နည်းပညာအားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိတော့ပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျတ်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်း အများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့်အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ချေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင် ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စား အလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ချေကိုက်မှု နည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းသင်တန်းကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ ဖုန်းပြင် ၊ ကားမောင်းဝပ်ရှော့ စသည်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာအရည် အချင်း ပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ်နိမ့်ကျပြီး၊ သင်တန်းစရိတ်အကုန်အကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန်လည်း မတတ်နိုင်ကြချေ။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု အချို့သာ အပ်ချုပ်၊ စက်ပြင် စသောသင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေ အကုန်အကျခံကာ သွားရောက် သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်း ၊ ဆားငန် ရေဝင်ရောက်မှုရှိခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးကို နည်းစနစ်ပိုင်းတွင်မှန်ကန်စွာ မသုံးစွဲတတ်ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေများပျက်စီးခြင်းတို့ကို တွေ့ရသည်။ ကမ်းခြေဒေသဖြစ်သောကြောင့် မိုးအခါတွင်တခါတရ‌ မုန်တိုင်းဝင် ရောက်သောကြောင့် မိုးကြီး၍ ရေကြီးရေလျှံမှု ဖြစ်တတ်သည်။ ငါးမျိုးကွဲများ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး ကွဲများရှိသော်လည်း ဘေးအန္တရာယ်မရှိပါ။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို

စနစ်တကျမစွန့်ပစ် ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေး သင့်သည်။

(င) ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော မိုးစပါးချေးငွေကို တစ်လလျှင် (၆၇) ပြား အတိုးဖြင့် တစ်ကေလျှင် (၁၅၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး (၁၀) ကေအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကျေးရွာများတွင် ဆောင်ရွက်သော တစ်လအတိုးနှုန်း (၁.၅) ကျပ်နှုန်းဖြင့် ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများအား ချေးငွေချေးပေးခြင်း၊ အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျေးရွာရှိ အပေါင်ဆိုင်၊ မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများထံမှ အတိုးနှုန်း (၃) ကျပ်မှ (၅)ကျပ်ထိပေး၍ ချေးယူခြင်းများလည်း တွေ့ရပါသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကိုအကြောင်းရင်းမျိုးစုံ (ရိက္ခာ၊ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်) တို့အတွက် ချေးယူကြပြီးကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက်များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အကြွေးတင်ရှိမှုကို လေ့လာတွေ့ရှိချက် အရပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေး ယူထားကြပြီး အကြွေးငွေ (၁၀၀၀၀၀) ကျပ်မှ (၅၀၀၀၀၀) ကျပ်အထိ ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကို ၁၈၀ ပေ၊ ၃၀ ပေ၊ ၁၂ ပေ အရွယ်ရှိသွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာ၊ အင်္ဂတေအခင်းနှင့်ကျောင်းဆောင်ပုံစံမှာ (အယ်လ်) ပုံစံဖြစ်ပြီးအထက်တန်းကို ၆၀ ပေ၊ ၃၀ ပေ၊ ၇ ပေ အရွယ်ရှိ ဓနိမိုး၊ ထရံကာနှင့် မြေစိုက်ကျောင်းဆောင်တွင် ယာယီသင်ကြားပေးသည်။ စာမတတ်မြောက်မှု အခြေအနေမှာ စာမတတ်သူဦးရေ (၇) ဦးသာရှိပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (၃၅)ဦးရှိသည်။ ယခုနှစ်ကျောင်းအပ်နှံသည့် နှုန်းထားသည် ကျေးရွာရှိ မူလတန်းအရွယ်နှင့် အလယ်တန်းအရွယ် ရှိသူအရေတွက်ထက် ပိုနေကြောင်းတွေ့ရှိရကာ ၎င်းမှာ မူလတန်းတွင် ၉နှစ်၊ အလယ်တန်းတွင် ၁၄ နှစ်ထက်ကြီးသော ဖြစ်သည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂတို့လုံလောက်မှုမရှိပေ။ မူလတန်းပြဆရာ/မ (၄)ဦး၊ အလယ်တန်းတွင် ဆရာ/မ (၁၂)ဦးနှင့် အထက်တန်းဆရာ/မ (၃)ဦးတို့ရှိကြပြီး (၄)

ဦးလိုအပ်လျှက်ရှိသည်။ ကျောင်းတွင် တပည့်ဆရာအချိုးသည် မူလတန်းတွင်(၇)၊ အလယ်တန်းတွင် (၁၃၁)ရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/မ အင်အား လုံလောက်မှုရှိသည်။ လွန်ခဲ့သောကျောင်းဖွင့်ရာသီက မူလတန်း ကျောင်းသားများအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့်လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိသော်လည်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အားနည်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသည် အုပ်စုရွာတွင်တည်ရှိပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာမှ ရွာသူ/သားများလာရောက်ကုသကြရာတွင် မြို့နယ်ဆေးရုံမှ ထုတ်ပေးထားသော ဆေးများနှင့် မလုံလောက်သေးသဖြင့် ပြင်ပမှဝယ်ယူ၍ ကုသရသောကြောင့် ဆေးကုသမှုစရိတ်မှာ ကြီးမြင့်လျှက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မြို့နယ်ဆေးရုံသို့လည်း အရေးပေါ်သွားလာလျှင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ သည်ကတစ်ကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးသောကားခမှာ ဈေးကြီးသည်ကတစ်ကြောင်း၊ ညအချိန်တွင် အရေးပေါ်သွားလာရာတွင် ချောင်းကိုဖြတ်၍ ကူးတို့လှေဖြင့် သွားလာရသောကြောင့် အရေးပေါ်လူနာများ သေဆုံးနိုင်သည်အထိ ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို တွေ့ရပါသည်။

သောက်ရေအတွက် ကျေးရွာတွင် ရေတွင်းများမှာ ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ အချို့ရေတွင်းများမှာ မိုးဥတုနှင့်ဆောင်းဥတုတွင်သာ အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး နွေရာသီတွင် ရေငန်၍သုံး၍မရပါ။ ကျေးရွာတွင် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု (၇) စုကျင်း အိမ်သာ (၁) စု ၊ မြေပေါ်အိမ်သာ(၃)စု နှင့် တောထိုင် (၁၀၀)စုအား တွေ့ရှိရပြီး ထိုသို့မသုံးစွဲနိုင်ခြင်းမှာ ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင် အိမ်သာ(၁)လုံးသာရှိပြီး လုံလောက်မှုမရှိပါ။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေ အနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိပါ။ လူငယ်များသည် ကျေးရွာရှိ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း သီးသန့် မရှိသေးပါ။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦး၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်းမှာ လမ်းမကြီးပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး ယခင်စစ် အစိုးရလက်ထက်က စက်ယန္တရားများမပါဝင်ပဲ နည်းစနစ်တကျ ခင်းထားခြင်းမရှိသည့်အတွက် ဆိုးဝါးနေပါသည်။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းသည်လည်း ၂၀၁၅-၁၆ ခုနှစ်က ကျေးလက်ဦးစီး ဌာနမှမြေသားလမ်း(၃)မိုင်၊ ကျောက်ချောလမ်း(၃)မိုင် ခင်းပေးထားခဲ့သော်လည်း ကျောက်ချောလမ်းခင်းထားပေးသည့်နေရာတွင်သာ ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်ရှိနေသော နေရာတွင် ဆိုးဝါးနေ၍ ခက်ခဲစွာသွားလာနေရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွားလာ ရေးအတွက် အသုံးပြုသောပစ္စည်းများမှာ ထော်လာဂျီ (၂)စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၅၁)စီး၊ စက်ဘီး (၉၅)စီး၊ မော်တော်ကား(၃)စီးရှိသော်လည်း (၁) စီးကိုသာ ခရီးသည်များ ပို့ဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုနေပြီး ကျန်(၂)စီးမှာ လမ်းမကောင်းသဖြင့် ကျေးရွာတွင်း၌သာ သွားလာနိုင်သည်။ ရေလမ်းကို မိုးဥတုတွင် အသုံးနည်းပြီး ဆောင်းရာသီနှင့် နွေရာသီ တွင်သာ အသုံးပြုကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမှာ မြို့နှင့်အလှမ်းဝေးကွာသဖြင့် မရရှိသေးပါ။ မိသားစု တစ်စုသာ ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်ဖြင့် ကျေးရွာရှိအိမ်များသို့ တစ်နိုင်တပိုင် လျှပ်စစ်မီး ပေးလျှက် ရှိပြီး အိမ်ထောင်စု (၉၇) မှ တိုလာမီးအသေးစားများ ဝယ်ယူကြပြီး မိမိတို့အိမ်မီးလင်းရေးကို ဖန်တီးနေကြကပါသည်။ ကျန်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ ဖယောင်းတိုင်နှင့်ရေနံဆီမီးကွက်ကို အသုံးပြုနေကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း များရှိနေသဖြင့် ဈေးကွက်နှင့် အခြား ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အတွက် အဆင်ပြေ ပါသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းများရှိသဖြင့် အင်တာနက် အသုံးပြုမှု၊ အခြားသတင်းအချက် အလက်များ ချိတ်ဆက်အသုံးပြုရာတွင်လည်း လွယ်ကူပါသည်။။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်မှာ ပြန်လည်ပြုပြင်နေပြီး မပြီးသေးသဖြင့် ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်း ဖြစ်မှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပေါ့ရေးအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲ ထားကြပြီးသဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာပါက ခိုလှုံရန်အဆောက်အဦး၊ ကူညီ ကယ်ဆယ်ရေးအတွက် အဖွဲ့အစည်းများ ကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းများသို့ အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင်လည်း ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိသလောက်နည်းပါးပါသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းနှင့် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမှာ မြို့နှင့်အလှမ်းဝေးကွာသဖြင့် မရရှိသေးပါ။ မိသားစု တစ်စုသာ ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်ဖြင့် ကျေးရွာရှိအိမ်များသို့ တစ်နိုင်တပိုင် လျှပ်စစ်မီး ပေးလျှက် ရှိပြီး အိမ်ထောင်စု (၉၇) မှ တိုလာမီးအသေးစားများ ဝယ်ယူကြပြီး မိမိတို့အိမ်မီးလင်းရေးကို ဖန်တီးနေကြပါသည်။ ကျန်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ ဖယောင်းတိုင်နှင့်ရေနံဆီမီးကွက်ကို အသုံးပြုနေရကြသဖြင့် လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့် မချက်ပြုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့် အနီးအနားရှိတောတောင်များမှ သစ်များကိုခုတ်၍ ထင်းအဖြစ်အသုံးပြုနေကြခြင်း၊ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများအတွက် စာဖတ်ချိန်တွင် ဖယောင်းတိုင်၊ ရေနံဆီမီးခွက်ကိုသာ အသုံးပြုနေကြခြင်းတို့ကြောင့် လျှပ်စစ်မီးကို မြို့နယ်ရှိ မီးလိုင်းများမှ ချိတ်ဆက်အသုံးပြု ပေးနိုင်လျှင် လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာရေးအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေမှာ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ တွင် လူငယ်ပညာတတ်များရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၆၅.၉၉%သည် အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက် အနည်းငယ် ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါမည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးမှုပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ထပ်မံ၍ ပံ့ပိုးကူညီခြင်းဖြင့် ယခုထက်ပိုမို၍ တိုးတက်စေပါမည်။ ကျေးရွာသားများ အနေဖြင့် အရေးပေါ်ဆေးဝါးကုသမှုလိုအပ်လျှင် ဂွမြို့သို့ဆေးရုံသို့သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုခံရာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကိုကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းဖြင့် သွားလာရေးပိုမိုမြန်ဆန်ခြင်း၊ ကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်း နှင့် ပံ့ပိုးပစ္စည်း များမှာ လုံလောက်မှုမရှိသည့်အတွက် ထပ်မံ၍ ကျောင်းများဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ပံ့ပိုး ပစ္စည်းများ ထပ်မံဖြည့်တင်းပေးခြင်းဖြင့် လက်ရှိပညာရေး အနေအထားကောင်းမွန်သော အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များဖြစ်သော လယ်ယာမြေများသည် ဆားငန်ရေဝင် ရောက်ခြင်း၊ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း သဘာဝမြေဩဇာမှာ အနည်းအကျင်းသာ သုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ ရာသီဥတုမမှန်ခြင်းတို့ကြောင့် တစ်ကေအထွက်နှုန်းမှာ လျော့နည်း လာသဖြင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု၊စက်ကိရိယာ၊ မြေဩဇာများပံ့ပိုးကူညီပေးခြင်းဖြင့် အထွက်နှုန်းတိုးတက်လာစေပါမည်။ ကျေးရွာရှိတောင်သူများသည် တစ်ဦးချင်းလယ်က အနည်းငယ်သာပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ဝမ်းစာအတွက်သာ ဖူလုံ၍ သိုမှီးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကြက်နှင့်ဝက်များကို တနိုင်တပိုင်သာ မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်သူများရှိပါသည်။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုမှာ မရှိသလောက်နည်းပါးပါသည်။ သို့ပါ၍ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းလိုင်းများ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်၍ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

(ခ) **အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု**

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြား သယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။ လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် မြေနေရာများ ရှိသော်လည်း လုပ်သားအင်အားရှားပါးမှု လုပ်သားခစျေးနှုန်းမြင့်မားမှု၊ ရေငန်တားဆည် လုံလောက်မှုမရှိ၍ ဆားငန်ရေများဝင်ရောက်ခြင်းတို့ကြောင့် လယ်ယာမြေများပျက်စီးပြီး ထပ်မံ၍မတိုးချဲ့နိုင်ပေ။ ရေငန်တားဆည်မှာ တောင်သူများ၏ အင်အားဖြင့် လုပ်ဆောင်ပါသော်လည်း ငွေကြေးအင်အားမလုံလောက်မှု၊ နည်းပညာပိုင်းအား နည်းမှုတို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်မှ ပံ့ပိုးကူညီမှု လိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ သင်ကြားပေးမှုအားနည်းသဖြင့် ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ထိရောက်စွာနှိမ်နင်းနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးကျင့်သုံးနိုင်ရေးအထောက်အပံ့များ ရရှိရန်လိုအပ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးချေးသူများရှိသော်လည်း အတိုးနှုန်းမှာ မြင့်မားတတ်သည်။ ဘဏ်များမှ ကျေးရွာအရောက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသောစနစ်လည်းမရှိပဲ ချေးငွေ လိုအပ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ စီးပွါးရေးဘဏ်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ

ငွေချေးရန် စာရွက်စာတမ်းလိုအပ်ချက်များဖြည့်စွက်ရာများတွင် အခက်အခဲကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့်အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်ရ ရှိရေးအတွက်အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်း အတွက်ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ၊ အထိအတွေ့တို့ အားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့်မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ ရပ်မိ၊ ရပ်ဖများ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ဝင်များနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့် (၅)နှစ် တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်ကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါ သည်။

(က-၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတဆင့်ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွါးရေး အနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

(က-၂)ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ကျန်းမာရေး၊ စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမို ကောင်းမွန်သောပညာရေးမှတဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

(က-၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွါးရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံ ခန့်ခွဲမှုယန္တရားတိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ-၁)ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။

အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါကာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာ သင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများက တဖန်ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသောနည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

ခ.၂)ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး မူကြိုကျောင်း တစ်ဆောင်ဆောက် လုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်း တိုးမြင့်လာရေး အတွက် ဆောင်ရွက်မည်။ ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အထက်တန်း ကျောင်းခွဲတွင် ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်မှုပြည့်ဝသော ဆရာ/မ ခန့်ထားရရှိနိုင်ရေး တို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့်ကျေးရွာဈေးဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏အခြေခံ အဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ တချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာအဆောက်အအုံများကို အသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲ၊ ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ ကျေးရွာ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေး ဆောင်ရွက်မည်။

၇။ **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက်အဆင့် မှကူညီဖြေရှင်း ပေးရမည့်ကိစ္စများ**

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသောအစိုးရ ဌာနဆိုင်ရာ များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ

ကိုယ်တိုင်ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့ အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှ သည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးပို့ နိုင်ကြပါသည်။

(က) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် မတ်ပဲကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများ အတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုး ထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေးလိုအပ်သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်း ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထား မှုပိုများ သည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူ များအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု ဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာအသုံးပြု ပုံများ အပါအဝင်ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးနည်းပညာအသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီး များအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိရန်စနစ်များ ပြောင်းလဲချမှတ် သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားများ၊ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်လိုသူများ နှင့် ဈေးရောင်းစသည့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မလုပ်ကြသော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် အတိုးနှုန်းသက်သာသည့် ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသင့်ပါ သည်။

(ဂ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်း အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ (ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှု၊ လက်မှုလုပ်ငန်း)အတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ

ယခုအခါ အဆင်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခုထူထောင်ပြီး မြို့နယ် အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေး အောက်တွင်ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ ပညာပေးရေး ဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိ လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက် အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနိုင်လည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ချက်များ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလ အတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်ဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုက ကျေးရွာတွင် လိုအပ်ချက်များကို တင်ပြတောင်းဆိုထားသော စီမံချက်များထဲတွင် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် မဲစနစ်ဖြင့် ဦးစားပေးရွေးချယ် ခဲ့ကြသောစီမံချက်များသည် ကျေးရွာတွင်လိုအပ်သော အဓိကလိုအပ်ချက်များကို ရွေးချယ်တင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ငါးနှစ်တာ ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ် ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း တဆက်တည်း ရွေးချယ်ထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မှုဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို တိုးမြင့်ဆောင်ရွက်သွားကြပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စု ခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းစီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စိစစ်စိပ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်း အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက်ကိုအကဲဖြတ်ရာတွင်

စီပွားရေး အကျိုးပြုဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက် အကူပြုပါသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ ကယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်း အခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းတွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်
- စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ကျေးရွာလူထုသည်နှစ်သစ်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးတွင်စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့ စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင်မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား အေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက် လုပ်ငန်းများမှ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင်သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	အဆိုပြုစီမံချက်	ရမှတ်	ဦးစားပေးအဆင့်	မှတ်ချက်
ရေပေးရေး	သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိရေး	၁၂၀	၁	
ရေပေးရေး	စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	၁၁၀	၂	
ပညာရေး	ကျောင်းဆရာ/မလုံလောက်စွာရရှိရေး	၁၀၀	၃	
ပညာရေး	ကျောင်းဆောင်သစ်တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း	၉၀	၄	
အိမ်သာ	ကျောင်းအိမ်သာတိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း	၈၀	၅	
အဆောက်အဦး	ပညာရေးဝန်ထမ်းအိမ်ရာဆောက်လုပ်ရေး	၇၀	၆	
အဆောက်အဦး	မူကြိုကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ရေး	၆၀	၇	
စိုက်ပျိုးရေး	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာစေရေး	၂၈	၁၁	
ဆည်	ဆည်တမံအားဆားငန်ရေမဝင်ရောက်နိုင်အောင် ပြုပြင်ခြင်း	၁၅	၁၃	
စိုက်ပျိုးရေး	လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများအား အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးခြင်း	၂၀	၁၂	
နည်းပညာသင်တန်း	နည်းပညာဗဟုသုတနှင့်ဆိုင်သောဝန်ဆောင်မှုများပေးနိုင်ရေး	၃၀	၁၀	
လမ်း	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအား ကျောက်ချောလမ်း(သို့) ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	၅၀	၈	
မီးလင်းရေး	လျှပ်စစ်မီး (၂၄)နာရီရရှိအောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး	၄၀	၉	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလကို စီမံချက်လုပ်ငန်းများ ပြီးမြောက်အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှုပေါ်မူတည်ပြီး နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲမည်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိအနေဖြင့်ရေးဆွဲ ထားသော စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံကိန်း	ဦးစားပေးအဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁	သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိရေး	၁	√				
၂	စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	၂	√				
၃	ကျောင်းဆရာ/မလုံလောက်စွာရရှိရေး	၃	√				
၄	ကျောင်းဆောင်သစ်တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း	၄		√			
၅	ကျောင်းအိမ်သာတိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း	၅		√			
၆	ပညာရေးဝန်ထမ်းအိမ်ရာဆောက်လုပ်ရေး	၆		√			
၇	မူကြိုကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ရေး	၇			√		
၈	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာ စေရေး	၁၁				√	
၉	ဆည်တမံအားဆားငန်ရေမဝင်ရောက်နိုင် အောင် ပြုပြင်ခြင်း	၁၃					√
၁၀	လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများအား အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးခြင်း	၁၂				√	

၁၁	နည်းပညာဗဟုသုတနှင့်ဆိုင်သောဝန်ဆောင်မှုများပေးနိုင်ရေး	၁၀				√	
၁၂	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအား ကျောက်ချော လမ်း(သို့) ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	၈			√		
	လျှပ်စစ်မီး (၂၄)နာရီရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး	၉			√		

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည်ရည်ညွှန်းနမူနာ ဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက် နိုင်ရန်အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက် များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျတ်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။

(ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စဉ်	**စီမံကိန်း**	**ရန်ပုံငွေ**	**ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)**			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု
၁	သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိရေး			√		
၂	စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း			√		
၃	ကျောင်းဆရာ/မလုံလောက်စွာရရှိရေး				√	
၄	ကျောင်းဆောင်သစ်တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း		√			
၅	ကျောင်းအိမ်သာတိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း			√		
၆	ပညာရေးဝန်ထမ်းအိမ်ရာဆောက်လုပ်ရေး			√		
၇	မူကြိုကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ရေး			√		

၈	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတိုး တက်လာ စေရေး				√	
၉	ဆည်တမံအားဆားငန်ရေမဝင် ရောက်နိုင် အောင် ပြုပြင်ခြင်း		√			
၁၀	လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ အား အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးခြင်း					√
၁၁	နည်းပညာဗဟုသုတနှင့်ဆိုင် သော ဝန်ဆောင် မှုများ ပေးနိုင် ရေး				√	
၁၂	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအား ကျောက်ချော လမ်း(သို့) ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း			√		
၁၃	လျှပ်စစ်မီး (၂၄)နာရီရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး			√		

၁၀။**ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကိုကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော် မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန် ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန် ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည် ဥပမာ– မိဘ၊ဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း ပညာရေး အရည်အသွေးကောင်းမွန် တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ မွေးမြူရေးအဖွဲ့မှလည်းမွေးမြူရေး ထွက်ကုန်

လုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာထွက်ကုန်နှင့် ကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက် စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအဖွဲ့က ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့ များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန် လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာ အသင်းသည် မူလတန်း ပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ် ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ မွေးမြူရေးအဖွဲ့မှလည်း မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်ပစ္စည်း နှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက်မြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းတိုးတက် လာရေးနှင့် အထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြို့နယ် ဆောက်လုပ်ရေးဌာနတို့နှင့်ဆက်သွယ်၍ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်း ပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ နည်းပညာများကို ရယူပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏

အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါ ခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါသည်။

*ဆောက်လုပ်ရေး၊ကြီးကြပ်ရေးစသည်လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက် များ

*စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာ ဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့ အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြ ထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည် ဖြစ်ပြီး

လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်း ခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့က တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့ခွဲ ၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေး တာဝန်မှာမြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေး ထားသောအဖွဲ့ခွဲကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်တော်တို့ကော်မတီအနေဖြင့်လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိရမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှအသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများ ထံမှ အလှူငွေ ကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောက်ရွက်မည် ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်း သွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရ ေရှည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-အားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း ရေးအတွက် မိဘ၊ဆရာအသင်း စသည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ **စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း**

ကျွန်တော်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအားစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ပထမဦးစွာ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ထိုမှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

ကျွန်တော်တို့သည် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာတိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျကြီး ကြပ်စစ် ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍာအလိုက်စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါ မည်။

အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ပထမဆုံးသတင်းအချက် အလက်များရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက် များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့်အညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့်အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်အလက် များပေါ်ဦးတည်ပါမည်။

(၁) **လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု**

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့်ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ

(၂)**ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု**

- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍)
- (၃)လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ
  ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန်အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း(၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ် ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာန များသို့အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ – ၃ မျက်နှာပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါသည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ / သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ

ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များလို အပ်သောအကူအညီအထောက် အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါသည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း /ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလန်း ဖန်တီးနိုင် ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ–

*ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း များစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက် နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) **နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ**

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်စီမံဆောင်ရွက်စဉ် ပထမဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက်လေ့လာ စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီ များကိုမြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ ၂၀၁၅/၁၆။ ငဖြူကလေး၊ သာယာဝတီမြို့နယ်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း။
၂။ ကျေးရွာအကျိုးတော်ဆောင်များဖြည့်စွတ်ထားသော ထောက်ကူပြုဇာယားများ။
၃။ကျေးရွာအကျိုးတော်ဆောင်များဖြည့်စွတ်ထားသောတအိမ်ထောင်စုအချက်များ။
၄။တောင်ပေါက်ကျေးရွာအုပ်စုဆွေးနွေးခြင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		**ကျား**	**မ**	**စုစု ပေါင်း**	**စုစုပေါင်း ၏%**
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၂	၁	၃	၀.၄၃
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၁	၁၅	၃၆	၅.၁၉
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၈	၂၈	၄၆	၆.၆၄
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၅ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၉	၂၈	၅၇	၈.၂၃
၁၅ နှစ်အထက်မှ ၆၀ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၂၉	၂၂၇	၄၅၆	၆၅.၈၀
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၄၁	၅၄	၉၅	၁၃.၇၀
စုစုပေါင်း လူဦးရေ		**၃၄၀**	**၃၅၁**	**၆၉၁**	**၁၀၀**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု – ၁၇၅		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ – (၄ယောက်)**			

ရင်းမြစ် ... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။... ကျွန်တော်တို့ တောင်ပေါက်ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၇၅) စု နှင့် ကျား (၃၄၀)ဦး၊ မ (၃၅၁)ဦး လူဦးရေပေါင်း (၆၉၁)ဦး ရှိပြီး

တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၄) ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်စု ပျမ်းမျှနှုန်း (၅)ဦး ထက်လျော့ နည်းနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရခိုင်လူမျိုးများ နေထိုင်ပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်မှာ ကျေးရွာရှိ လူဦးရေ ပေါင်း၏ (၆၅.၉၉%)ခန့်ရှိပြီး လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်၍ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် (၀.၄၃%)လျော့နည်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

.

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အားး		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇၄	၄၂.၂၉	၁၇၈		လယ်၊
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	ဝ	ဝ	ဝ	ဝ	
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၁.၇၁	၃		ငါးဖမ်း
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	ဝ	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	ဝ	ဝ	ဝ	ဝ	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အားများ		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂	၁.၁၄	၂	၅	လက်သမား၊
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား					
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇	၄	၁၂		ဈေးရောင်း
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား					
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အားး		
	အလုပ်သမား					
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၀.၅၇	၁	၁	
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂	၁.၁၄	၂	၆	ကျောင်းဆရာ
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား					
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၈၆	၄၉.၁၄	၁၈၀		
၂၀						
	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ – UN, INGOs,					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	Companies, etc.,)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	၀	
	စုစုပေါင်း	**၁၇၅**	**၉၉.၉၉**	**၃၇၈**	**၉**	

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။…ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၇၄) စုရှိပြီး မိသားစုဝင်လုပ်အား (၁၇၈)ဦး ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ပါသည်။ ရာသီအလိုက်ကျပန်းအလုပ်သမားများမှာ အိမ်ထောင်စု (၇၆၂) စုရှိ၍ မိသားစုဝင်လုပ်အား (၁၈၀)ဦး၊ ရေငန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ လက်သမားလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သောအိမ်ထောင်စု (၂)စု၊ လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ခြင်း (ဈေးဆိုင်) (၇)ဆိုင်ရှိပြီး မိသားစုဝင်လုပ်အား (၈)ဦးရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ရ.ယ.က စာရေးဝန်ထမ်း (ငြိမ်း) (၁)ဦး၊ ကျောင်းဆရာပင်စင်စား (၁)ဦး၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်(၁)ဦး ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၄၀၀၀	၂၅၀၀	၂၅၀၀	၁၅၀၀	ကောက်စိုက်။ ပျိုးနုတ် ရာသီလိုက်
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေစွား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း – ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၄၀၀၀	၂၀၀၀	၄၀၀၀	၂၀၀၀	ငါးဖမ်း။ငါးလုမ်းရာသီလိုက် ဝင်ငွေ
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ငေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား					
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား					
၈	လက်လီ–လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား					
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်မျ	နေ့စ					

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
	ား (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	ား					
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လုပ်ငန်းအလိုက်ကျား/မ အများဆုံးနှင့်အနည်းဆုံးလုပ်အားခများမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ကျားမှာ (၄၀၀၀)ကျပ်၊မ (၂၅၀၀)ကျပ်ကို အများဆုံးရရှိပြီး အနည်းဆုံးမှာ ကျား(၂၅၀၀)ကျပ်နှင့် မ (၁၅၀၀)ကျပ်ကိုသာ ရရှိကြပါသည်။ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများတွင် ဆောင်းရာသီနှင့် နွေရာသီတွင် အလုပ်လုပ်ရသဖြင့် ကျားနှင့် မ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေမှာ ကျား (၃၅၀၀)ကျပ်နှင့်မ (၂၅၀၀)ကျပ်ကိုရရှိကြသည်။ လက်သမား နှင့်ပန်းရံလုပ်ငန်းတို့မှာ ပုံမှန်ဆောက်လုပ်ရေးမရှိသောကြောင့် ဝင်ငွေနှုန်းထားမမှန်ပါ။ လက်လီ လက်ကား ရောင်းဝယ်သမားများ၏ဝင်ငွေမှာလည်း အလုပ်အကိုင်ရှားပါးသောကြောင့် ပုံမှန် ဝင်ငွေမရှိပါ။ ဆံပင်နှင့် အလှပြင်လုပ်ငန်းမှာလည်း မင်္ဂလာဆောင်ခံပွဲများတွင်သာ လုပ်ကိုင်ရ၍ အပ်ချုပ်လုပ်ငန်းမှာ အပ်ထည်အမျိုးအစားအလိုက် ဝင်ငွေရသည်ကို

တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ကော)
လယ်မြေ	၂၇၈.၀၅	သင့်	မရ	မရှိ
ယာမြေ /တောင်ယာ				
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၃၈၂.၁၆	သင့်	မရ	မရှိ
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်းတောင် ယာမြေ	၀.၀၀			
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၀.၀၀			
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း	၆၆၀.၂၁			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း –

လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား – ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိကြပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတ မထွက်ရှိပါ။တောင်သူများသည် မိုးရေကိုသာအားကိုးနေကြရပါသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သော ဧက (၂၇၈) ဧကရှိပြီး စပါးကိုသာ အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ ဥယာဉ်ခြံမြေဧက (၃၈၂.၁၆) ရှိပြီးအဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ ဒညင်း၊ ပျဉ်းကတိုး၊ သီဟိုဠ်စသည့် နှစ်ရှည်သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြသည်။

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	ခက်
အခြား ရင်းမြစ်များ		
အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်မျ ား	နည်း	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	နည်း	ခက်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဓာတ်သတ္တုနှင့် သဘာဝရယင်းမြစ်များမှာ အနည်းငယ်သာရှိပြီး လက်လှမ်းမှီမှုမှာ

ခက်ခဲကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၅ဧက	၄	၃	
အိမ်အခြေအနေ	သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ထောင်	သွပ်မိုး၊ပျဉ်ထောင်ကာ	ပျဉခင်းပျဉကာ၊ ဓနိမိုး	ဓနိမိုး၊ ထရံကာ
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်ထွန်စက်	နွား	ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိ	ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊ တီဗွီ၊စလောင်း၊ဖုန်း၊စက်ဘီး၊ထော်လာဂျီ	ဆိုင်ကယ်၊တီဗွီ၊ စလောင်း၊ဖုန်း၊ စက်ဘီး	ဆိုင်ကယ်၊ဝေါ်တောဘယ်၊စက်ဘီး	ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်	လယ်	လယ်စာရင်းငှား	ကျဘမ်း
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ဆန်စက်	ကိုယ်ပိုင်ဈေးဆောင်း	မရှိ	မရှိ
အိမ်ထောင်စု - ၁၃၇	၂၃ (%)	၃၈(%)	၈၁(%)	၃၃(%)

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။…ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဥစ္စာဓနအဆင့် သတ်မှတ်ပုံကို ၁၊၂၊၃၊၄ဟု အဆင့် **(၄)**ဆင့်ခွဲ၍ သတ်မှတ်ထားသည်ကို တွေ့ရပါမည်။

တောင်ပေါက်ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု (၂၃)စုခန့်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းကို အဓိကထား လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စုမှာ (၃၈)စုရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးကို လုပ်ကိုင်ပါသည်။ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု (၈၁)စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စု(၃၃)စုရှိပြီး ကျပန်းလုပ်ကိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာခနေ အဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၀	၀	
၃ လနှင့် ၆ လအောက်	၂၂	၇၃.၃၃	ကြွေးယူ၍ဖြေရှင်း
၆ လ မှ ၁၂ လ အထိ	၈	၂၆.၆၆	ကြွေးယူ၍ဖြေရှင်း

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာခနေအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဝမ်းစာဖူလုံမှုစစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်မှာ ချေးငှားခြင်းမရှိပဲ တစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများမှာ မြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှုများသည့် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာရှိပြီးများသောအားဖြင့် လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင် သော်လည်း ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။၄င်းအကြောင်းရင်းမှာ လယ်ယာရှင် များသည်

ကျေးရွာတွင် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မရှိသောကြောင့် အလုပ်သမားအငှားခကို မိမိလယ်မှ ထွက်ရှိသော စပါးကိုအပင်မပေါ်ခင်ကပင် ကြိုတင်ရောင်း၍လုပ်အားခပေးရသဖြင့် ဝမ်းစာ လုံလောက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အခြားလယ်ယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများမှာလည်း ပုံမှန်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် ရာသီပေါ်လုပ်အားခလေးနှင့်သာ စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်း နေရသဖြင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှု မပြည့်ဝသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကြွေးယူစားသောက်ရသော အိမ်ထောင်စု (၃၀) စုသည် အစိုးရဘဏ်၊ အစိုးရစီမံကိန်းများမှ ချေးယူ၍ စားသောက်ရန်၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ရင်းနှီးစားသောက်ရန်အတွက် ချေးယူသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	–	–	–
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၃		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု	–		
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ သည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု**နှင့်** အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင် လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု**များမရှိသော်လည်း** ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်**စု** (၃) **စုကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို**ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု (၃)စုတို့မှာကူညီစောင့်ရှောက်ရန် အထူးလိုအပ်နေပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	လတ်	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါးမှု
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်	မြေရှိသော်လည်း၊စိုက်ပျိုးရေရှားပါး
၃	ရေကြီးခြင်း		
၄	မိုးခေါင်ခြင်း		
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း		
၆	မုန်တိုင်း	လတ်	ရုံဖန်ရံခါ မုန်းတိုင် ဝင်ရောက်
၇	ငလျင်		
၈	မီးဘေး		
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	လတ်	ရေငံချောင်းနှင့် နီးစပ်၍
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	လတ်	မိုးကြီးခြင်း
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်	သစ်ထုတ်လုပ်ရေး

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			လုပ်သောကြောင့်
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ		
၁၃	တီဘီရောဂါ		
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ		
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ		
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	လတ်	ကြက်နာ၊ကျောက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း		
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	မြင့်	မိုးကြီးလျင် ရွံ့ထူသောကြောင့်
၁၉	အခြား		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအခြေအနေအရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲပါသည်။ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းများ မြင့်မားပြီး စိုက်ပျိုးရေးတွင် လယ်ယာမြေများသို့ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုမြင့်မားသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်	ကူညီပေးရခြင်း
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု		
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု၊ တောင်ယာထွက်ကုန်ဈေးနှုန်း လျော့ကျမှု
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေမျ ားသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွေ့ ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	နိမ့်	ပုံမှန်ဝင်ငွေရ အလုပ်မရှိသောကြောင့်

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိေ ော သူများ	နိမ့်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	ပုံမှန်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ ရှားပါးမှုကြောင့်
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	
၂၁	အခြား	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် **မြေယာမဲ့ဆင်းရဲ သားဆောင်သူ**

များ၊ လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စုနှင့် ခလေးများ မှာထိခိုက်လွယ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ကျေးရွာဂေါပက	၃	၇	-	၇	ဘာသာရေး	၄	၆
၂	ကျေးရွာလူငယ်	၂	၁၅	၁၀	၂၅	လူမှုရေး	၄	၆
၃								
၄								
၅								
၆								
၇								
၈								

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း – လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁–၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် – လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁–၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) – ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်း**တွင် သာရေး၊နာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းထားသည်ကိုတွေ့ရကာ ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သော ဂေါပက အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။**

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	ပက်မြန်မာ	၂	ချေးငွေချေးသောအဖွဲ့
၂			
၃			

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) **ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) **အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) **အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း**

(၄) **ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ** (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) **ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း** (ဥပမာ – UK Aid, GIZ **စသည့်**)

(၆) **ပရဟိတအဖွဲ့** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) **ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသည့် **အဖွဲ့အစည်းများမှာ** (ပက်မြန်မာ) **မှ အမျိုးသမီးများအား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် နေသည် ကိုလည်းကောင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး စီမံကိန်းမှလည်း ငွေကြေး အထောက်အပံ့ ပေး၍ ဆောင်ရွက်နေကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၉၉	၅၆.၅၇	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ကေအောက်	၂၂	၁၂.၅၇	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ကေမှ ၅ ကေထိ	၄၁	၃၂.၄၃	တောင်သူငယ်
၄	၅ ကေမှ ၁၂.၅ ကေကြား	၁၃	၇.၄၃	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ကေ အထက်			တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၇၅	၁၀၀%	

ရင်းမြစ် … (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား **(၁၃)** တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုဦးရေ အရေအတွက်မှာ **(၉၉)** အိမ်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မြေယာမဲ့တောင်သူများအနေဖြင့် စီးပွားရေးအခြေအနေထက် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအဖြစ် ကျဘမ်းအလုပ်အကိုင်များနှင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရကြောင်း၊ ဆင်းရဲသား တောင်သူများနှင့် တောင်သူငယ်တို့မှာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့် စိုက်ပျိုးမှုအားနည်း၍ အခြား ပြင်ပလုပ်ငန်းများနှင့် ပူးတွဲလုပ်ကိုင်ရပါကြောင်း၊ အလယ်အလတ်စားတောင်သူများနှင့် တောင်သူကြီးများအနေဖြင့် မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်သည့် မြေယာလုပ်ကိုင်မှုဖြင့် စီးပွားရေးကို အသင့်အတင့် ဆောင်ရွက်ကာ

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း အခြေအနေများကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်နေရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ/ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်	အစိုးရ	၂၅၀		–
၂	ရေလွှဲဆည်	–	–	–	–
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	–	–	–	–
၄	အဝီစိတွင်း	–	–	–	–
၅	လက်ငင်ရေတွင်း				
၆	စိမ့်စမ်းရေ	–	–	–	–
၇	ချောင်းရေ	–	–	–	–
၈	အခြား	–	–	–	–

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား (၁၄) တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ**တွင် ရေငန်တားဆည်ရှိပြီး ရေသောက်ဧကမှာ (၂၅၀) ဧကရှိပြီး ဆားငန်ရေဝင်ရောက်ပြီး ပျက်စီး ဆုံးရှုံးသည့် ဧကမှာ (၁၅၀)ဧကနှင့် အခြားရေအရင်းအမြစ်နှင့်ပတ်သက်၍ လက်ငင်ရေတွင်း များရှိ၍ အချို့ရေတွင်းများမှာနွေရာသီတွင် ရေများငန်ပြီး သောက်သုံး၍ မရကြောင်းကို တွေ့ရှိ**

ရပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၂၇၈.၀၅	တင်း	၃၀	၅၀	၄၀	ဇူလိုင်	ဒီဇင်ဘာ	နိမ့်	နိမ့်	ဈေးနှုန်းနိမ်ကျ၍
–										
–										

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား **(၁၅)** တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ **စိုက်ဧကပေါင်းမှာ ၂၇၈.၀၅ ဧကရှိပြီး တစ်ဧကလျှင် အနည်းဆုံးတ.င်း(၃၀)နှင့် အများဆုံး (၅၀) တင်း၊ ပျမ်းမျှ (၄၀)တင်း သာထွက်ရှိပါသည်။ စပါးကို ဇူလိုင်လမှ အောက်တိုဘာလကုန်အထိ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၂.၁.၄)   လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	**ပိုင်ဆိုင်မှု**					**စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်**	**မှတ်ချက်/ အခြေအနေ**
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	**အဖွဲ့ပိုင်**		**ရွာပိုင်**			
		အေအတွက်	**လယ်သမားဦးရေ**	**အေအတွက်**	**လယ်သမားဦးရေ**		
ထွန်စက်							
လက်တွန်းထွန်စက်							
အစေ့ချ ကိရိယာ							
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်							
ရိတ်သိမ်းစက်							
ခြွေလှေ့စက်							
ရေစုပ်စက်	**၁၂**						
ခြေနင်းရေတင်စက်							
မြက်ရိတ်စက်							
အခြား							

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ ဇယား **(၁၆)** တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ **လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာထွန်စက်** (၄)**စီးမှာ**

တစ်ဦးချင်းပိုင် ဖြစ်၍ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်မှာ (၅၀)ဦးခန့် ရှိပါသည်။ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ မသုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ မလုံလောက်ခြင်းတို့မှာ ငွေကြေးမတတ်နိုင်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်မှ ပံ့ပိုးပေးမှုအားနည်းသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီသြဇာ)	**စိုက်ပျိုးရန်အတွက်မြေအလုံအလောက်ရှိပါသည်။မြေဆီသြဇာတင့်သင့်ကောင်း**
ရေရင်းမြစ်	**မိုးရေဖြစ်သာစိုက်**
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ	**နွားချေး၊ ကြက်ချေးရရှိနိုင်**
အော်ဂဲနစ်/ဓာတုပိုးသတ်ဆေး	–
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ	**မိုးစပါးချေးငွေ နှင့် ဆောင်းသီးနှံချေးငွေတို့ကို အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့်ရရှိ ပါသည်။**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	–
သွင်းအားစုဈေးကွက်	
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက် နှင့်ကုန်သွယ်မှု	**ကျေးရွာအတွင်းတွင် ရောင်းချခြင်း၊ ဝမ်းစာထားခြင်း**
အခြား	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား(၁၇)တွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမြေများမှာ မြေဆီသြဇာအခြေအနေမှာ အားနည်းပြီး နွားချေး၊ ကြက်ချေး၊ အိမ် အောက်မြေစသော သဘာဝဓါတ်မြေသြဇာ ရရှိမှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုရ၍ နည်းပညာပိုင်း အားနည်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	**စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှု မရှိပါ။**
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	မြေဆီသြဇာ အခြေအနေမှာ လုံလောက်မှု မရှိပါ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး ရရှိနိုင်မှု	**လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ချေးငွေရရှိရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးပါသည်။**
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မှီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	**စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ အချိန်မှီ မရရှိပါ။**
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	**မကျွမ်းကျင်သူများရှိ၊ ရွာတွင်ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ် မရှိသဖြင့် အခြားဒေသ သို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြပါသဖြင့် ရိတ်သိမ်းချိန်တွင် လုပ်သားရှားပါးပါသည်။**
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	**မိုးရေ**
စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု	**နွေရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်မှု မရှိပါ။**
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	**ဖျက်ပိုးအမျိုးမျိုးနှင့် လောင်မီးရောဂါများ**

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
	ကျရောက်တတ်ပါသည်။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**မရှိပါ**
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	**မရှိပါ**
အခြား	–

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား(၁၈)တွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန် မြေနေရာအသင့်အတင့်ရှိပြီး မြေဆီသြဇာမှာ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုနှင့် သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းတို့ကြောင့် နည်းပါးပါသည်။ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေမှာ အသင့်အတင့် ရရှိကြပြီးလုံလောက်မှုမရှိပါ။ လုပ်သားရှားပါးမှု၊ နည်းပညာမကျွမ်းကျင်မှု၊ နွေရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာမရရှိမှု၊ ပိုးသတ်ဆေးကိုနည်းစနစ်ကျစွာ မသုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသဖြင့် ဈေးကွက်နှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာသင်တန်းများ လိုအပ်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၃၅	၈၃	လုပ်ငန်းအသုံးပြုရန် တပိုင်တနိုင်
နို့စားနွား	၀	၀	
မြင်း	၀	၀	
ကျွဲ	၃	၁၂	
မြည်း	၀	၀	
လား	၀	၀	
ဆိတ်	၃	၃	
သိုး	၀	၀	
ဝက်	၇၂	၈၈	အိမ်သုံးစရိတ်အတွက် တပိုင်တနိုင်
ကြက်	၅၃	၂၈၁	အိမ်သုံးစရိတ်အတွက် တပိုင်တနိုင်
ဘဲ	၁၀	၅၀	အိမ်သုံးစရိတ်အတွက် တပိုင်တနိုင်
နွားနောက်	၀	၀	
အခြား	၀	၀	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	၀	၀	
ပုဇွန်ကန်	၀	၀	
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	၀	၀	
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀	
ကမ်းလွန် /နီးငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၃	၀	

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
အခြား	၀	၀	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား(၁၉)တွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာ တွင် **စိုက်ပျိုးရေးအတွက်သုံးရန် တစ်နိုင်တပိုင်ခိုင်းနွားများသာရှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်မရှိပါ။ ကြက်၊ဝက်၊ဘဲစသည်တို့ကို စားသုံးရန်အတွက်သာမွေးမြူ၍ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန်အတွက် ငွေကြေးအဆင်ပြေသော်လည်း နည်းပညာ မရှိသောကြောင့် မမွေးမြူနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နိုင်တပိုင် ကမ်းနီးငါးဖမ်းလုပ်ငန်းရှိပြီး ဈေးကွက် လက်လှမ်းမှီမှု မရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၂.၂.၂) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**အသင့်တင့်ရှိပါသည်။**
ရေရရှိမှု	**နွေရာသီဖြစ်သော တပေါင်း၊ တန်ခူးလများတွင် ရေလုံလောက်စွာ မရနိုင်ပါ။**
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**အားနည်းပါသည်။**
ဈေးငွေ	**မြစိမ်းရောင် တခုသာရှိပါသည်။**
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်	
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	**တပိုင်တနိုင်ရောင်းဝယ်မှု ရှိပါသည်။**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	**မွေးမြူးရန်အတွက် ရှိပါသည်။**
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	–
ချေးငွေ	–
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	–
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	–
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	–
အခြား	–

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား (၂၀) တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် **စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် စားကျက်မြေမလုံလောက်ခြင်း၊ ရေအသင့်အတင့်ရှိသော်လည်း နွေရာသီတွင် ရေငန်၍ တိရစ္ဆာန်များအတွက် ရေခက်ခဲနိုင်ခြင်း၊ ချေးငွေအထောက်အပံ့မရရှိကြခြင်း၊ ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုလက်လှမ်းမမှီခြင်း၊ ငါး၊ ပုဇွန်လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ သားပေါက်များ ဝယ်ယူရန် လက်လှမ်းမမှီခြင်း၊ သားငါးမွေးမြူရန်အတွက် ချေးငွေထုတ်ပေးထားခြင်း မရှိခြင်း စသည့် အခက်အခဲများကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေ ရရှိနိုင်မှု	ရှိပါသည်။ လုံလောက်မှု မရှိပါ။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်နာ ၊ ဝက်ကျောက်ပေါက်ရောဂါများ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	–
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	–
အခြား	–
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	ကမ်းနီးငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်ပါသည်။
ချေးငွေ ရရှိနိုင်မှု	–
အခြား	–

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား(၂၁)တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ တွင် **မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် အဖက်ဖက်မှလိုအပ်ခြင်းနှင့် ငွေကြေး အထောက်အပံ့များ ရရှိနိုင် လျှင်မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းမှာ တိုးတက်လာမည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ်ငန်း အရေအတွက်**	**ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်**	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက် ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	၀	၀	၀	
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	**၁**	၁	**၁**	
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေး ဝေရေး	၀	၀	၀	
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း				
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၀	၀	၀	
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေး သူ)				
၇	လက်လီ–လက်ကားရောင်း ဝယ်ရေး	**၁**	၃	**၆**	လတ်(တပိုင်တနိုင်နှင့်စီးပွားဖြစ်ရောင်းချသည်)

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ်ငန်း အရေအတွက်**	**ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်**	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၁	၂	ဝ	
၁ဝ	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင် မှု လုပ်ငန်း)	ဝ	ဝ	ဝ	
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ် ငန်းများ	ဝ	ဝ	ဝ	
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလု ပ်ငန်း များ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ် ရေးနှင့် **ဘေးကင်းလုံခြုံရေး**)	**၁**		ဝ	လတ်(လခစား၊လစဥ်ပုံမှန်ဝင် ငွေရှိ)

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁၃	ပညာရေး	**၁**	**၂၁**	**၁**	လတ်(လခစား၊လစဥ်ပုံမှန်ဝင် ငွေရှိ)
၁၄	ကျန်းမာရေး	၁	၄	၀	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	၀	၀	၀	
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက် လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ – UN, INGOs, Companies. etc.,)	၀	၀	၀	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ

အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား **(၂၂)** တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် **လျှပ်စစ်မီး ပေးခြင်းမှာ (၁)ဦးသာလျှင်ရှိပါသည်။ အခြေခံအဆောက်အဦးများမရှိသောကြောင့် လက်သမားနှင့် ပန်းရံအလုပ်သမားများမှာ လုပ်ငန်းပေါ်မှသာလျှင်လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ ဆံပင်နှင့်အလှပြင်ခြင်း လုပ်ငန်းသည်လည်း မင်္ဂလာဆောင်များတွင်သာလုပ်ကိုင်ရပြီး အပ်ချုပ်လုပ်ငန်းမှာလည်း အပ်ထည် ရမှသာလျှင်လုပ်ဆောင်ကြရပါသည်။ လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ခြင်းလုပ်ငန်း အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းတွင် ကားပိုင်ဆိုင်သူ (၁)ဦး၏သာရှိပြီး နောက်လိုက်(၁)ဦးနှင့်အတူ ပူးတွဲလုပ်ကိုင်နေပါသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လူငယ်အရင်းအမြစ်များပေါများစွာရှိ	ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူငယ်များစွာရှိပါသည်။ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော လုပ်ငန်းများပေါ်ပေါက်လာပါက လူငယ်များ လုပ်ကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိနိုင်ပေမည်။

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား (၂၃) (က) တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများမှာ **ကျွန်တော်တို့ရွာသည်ကမ်းခြေဒေသဖြစ်သော်လည်း ကမ်းနီးငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို အနည်းငယ်သာ လုပ်ကိုင်နေကြရသည်။ ပန်းရံနှင့် လက်သမားပညာနှင့် လုပ်ကိုင်စားသောက်နေသော်လည်း ကိုယ်တိုင်ပရိဘောဂများ ထုတ်လုပ်နိုင်မှု မရှိသေးပါ။ ထို့ကြောင့်** စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ **လုပ်ကိုင်သူများမှာ မိမိခွန်အားကိုသာ စိုက်ထုတ်လုပ်ကိုင် နေရသည်ဖြစ်၍ ၎င်းတို့အတွက် ငွေကြေးအထောက်အပံ့များ၊ နည်းပညာများပေးနိုင်လျှင် ယခင်ကထက် ပိုမို၍ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်လုပ်ကိုင်နိုင်မည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

ဇယား (၂၃-ခ) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ**များ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲမှု	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းသဖြင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးတွင် အခက်အခဲ ရှိပါသည်။
ပုံမှန်ဝင်ငွေ မရှိမှု၊	**ကျေးရွာနေ လူငယ်အမျိုးသား အမျိုးသမီး များ**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
အလုပ်အကိုင် ရှားပါးမှု	**အတွက် စက်ရုံ လုပ်ရုံများ မရှိသဖြင့် အတည်တကျ အလုပ်အကိုင် မရှိခြင်း။**

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား (၂၃) (ခ) တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် ကြုံတွေ့နိုင် သည့် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများမှာ ဇယား (၂၃) (က) ပါအခွင့်အလမ်းကောင်းများ အောင်မြင်စွာ ဖြစ်ထွန်းလာနိုင်ရေးအတွက် အဓိကအားဖြင့် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲ များမှာ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ရေးနှင့် အလုပ်အကိုင်များ အတည်တကျ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းကောင်းများစွာ လိုအပ်ပါ ကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၃	-	-	-	-	-	-	-	-	-
၂	ကျေးရွာရှိ ရွှေ့ပြောင်းလုပ် ကိုင်သူ/ နေထိုင်သူ ဦးရေ	-	၄		**၄**	၁		**၁**	၃		**၃**
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	-	၁								
	၆ လ အထိ	-	၀								
	၁၂ လ အထိ	-	၀								
	၁၂ လ အထက်	-	၃								

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား **(၂၄)** တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်စားသောက်ရသော အိမ်ထောင်စု (၃)စုရှိပြီး ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်နေသောလူဦးရေမှာ ပြည်တွင်းတွင် ကျား(၁)ဦးနှင့် ပြည်ပတွင်ကျား(၃၀ ဦးပေါင်း(၄) ဦးကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၄
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	ဝ
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	ဝ
၄	အခြား	ဝ

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား (၂၅) တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းမှာ မိမိတို့ကျေးရွာတွင် မိသားစုစားဝတ် နေရေး အတွက် ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိခြင်းနှင့် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးများအတွက် ငွေကြေးချို့တဲ့ မှုများ ကြောင့် **မိမိတို့၏ ကျေးရွာထက်** ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်ရွှေ့ပြောင်း သွားလာခြင်းဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၃		၃		

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၃		-	-	-
	- ဘဏ်			-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်	_	_	-	-	-
၂	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊လူကြုံဖြင့် လွှဲပို့ခြင်း	_	_	-	-	-
	- ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	_	_	-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့် လူကြုံ ဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	_	_	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား **(၂၆)** တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့**ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စုမှာနည်းပါပြီး ပြန်ပို့ငွေကို ဟွန်ဒီ စနစ်ဖြင့်သာ ပို့ဆောင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	၁မိုင်	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကုန်လမ်း ရေလမ်း	
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင် မှုပေးနိုင်မှု	အမယ်စုံ	
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ နှင့် ဝန်ဆောင်မှု	သွပ်မိုး ပျဉ်ကာ	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား (၂၇) တွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီ**ရန် အနီးဆုံးဈေး (ဌမြို့) သို့** (၇) **မိုင် (၄) ဖာလုံ ခန့် သွားရပြီး ကုန်းလမ်းရေလမ်းဖြင့်သာ သွားလာ ဝယ်ယူနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဈေး မရှိသောကြောင့် သွားရောက်ဝယ်ယူ နေရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ် ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်	စိုက်ပျိုးငွေ	၁၂ လ	၆၀ ပြား	–	အချိန်မှီမရရှိသည့်

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင် မှု အမျိုးအစ ား	ပြန်လည် ပေးဆပ် ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန် း (လ)	အပေါင် ခံ ပစ္စည်း လိုအပ် မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
(စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်)	ေး ချေးငွေ				အတွက်အခက်မခဲ ရှိ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	–				
ပုဂ္ဂလိက အသေး စား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုက ဏ္ဍ	–				
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်	ချေးငွေ	၁၂ လ	၁ကျပ်ခွဲ	–	
ငွေချေးပေးသူ					
အပေါင်ဆိုင်	ချေးငွေ	၁နှစ်	၁၀တိုး	ရွှေ	အပေါင်ပစ္စည်း
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	–				
အခြား	–				

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား **(၂၈)** တွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် **ငွေကြေးအကျပ်အတည်းဖြစ်သောအခါ အပေါင်ဆိုင်နှင့်**

မိတ်ဆွေများထံမှ ရွှေပေါင်ဖြင့်ချေးယူ ရကြောင်း၊ အတိုးနှုန်းမှာ (၅) ကျပ်မှ (၁၅) ကျပ်အထိ ပေး၍ ချေးယူရပါသည်။ ငွေကြေးလက်လှမ်း မှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဘဏ် ချေးငွေများမှာ အဖွဲ့လိုက်ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာမြစိမ်းရောင်ချေးငွေများမှာ အတိုးနှုန်းနည်းပါးစွာ ဖြင့်ရရှိသော်လည်း လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်မှုများကိုသာ အဓိကထားဆောင်ရွက်မှု အချိန်အခါဖြင့် ချေးယူ မှုများကြောင့် ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု အားနည်းသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	လတ်	ကျွမ်းကျင်စွာ ဓါတ်မြေဩဇာသုံးစွဲနိုင်မှု မရှိ
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	ကျွမ်းကျင်စွာ ထိန်းသိမ်းနိုင်မှု မရှိ
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	ကျွမ်းကျင်စွာ ပတ်ဖြန်းနိုင်မှု မရှိ
ရေရင်းမြစ်	နိမ့်	
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	စီးပွားဖြစ် ငါးဖမ်းမည့်သူမရှိ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုး ကွဲများ	နိမ့်	စီးပွားဖြစ် ဖမ်းမည့်သူမရှိ
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်	စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲခြင်း မရှိ

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား (၂၉) တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် **သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်း၊ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုရှိခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာများပျက်စီးခြင်း၊ ဖျက်ပိုးအန္တရာယ်ရှိသော်လည်း နည်းပညာမသိရှိ၍ ကာကွယ်နိုင်မရှိပါ။။ ကမ်းခြေဒေသ ဖြစ်သော ကြောင့် ရေအရင်းမြစ်မှာ မိုးအခါတွင်ကောင်းမွန်ပြီး နွေအခါတွင် ရေငန်သည်။ စွန့်ပစ် ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျစွန့်ပစ်ရန် စီမံခန့်ခွဲမှုများမရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။**

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
စာမတတ်သူဦးရေ	–	၆	၆	၀.၉၉
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၁၆	၁၅	၃၀	၅.၁၁
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၆၈	၇၃	၁၄၁	၂၃.၂၆
မူလတန်းပညာရေး	၁၃၉	၁၄၃	၂၈၂	၄၆.၂

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
ပြီးဆုံးသူဦးရေ				
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၅၂	၅၇	၁၀၉	၁၇.၉၈
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၉	၁၄	၂၃	၃.၇၉
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၈	၈	၁၆	၂.၆၄
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၂၉၂**	၃၁၄	**၆၀၆**	၁၀၀

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား **(၃၀)** တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် **စာတတ်မြောက်မှုအခြေအနေမှာ စာမတတ်သူဦးရေ (၆)ဦးသာရှိ၍ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးမှာ (၃၁)ဦးရှိသည်။ မူလတန်းပညာရေးမပြီးဆုံးသူဦးရေမှာ (၁၄၁)ဦးနှင့် မူလတန်းပညာပြီးဆုံးသူဦးရေ (၂၈၀)ဦး၊ အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးသူဦးရေ (၁၀၉)ဦး၊ အထက်တန်းပညာပြီးဆုံးသူဦးရေ (၂၃)ဦးနှင့် ဘွဲ့ရ (၁၆)ဦးသာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%
မူလတန်း (၅-၉ နှစ်)	၁၃	၈	၂၁	
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၉	၁၆	၂၅	
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၅	၈	၁၃	

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၁	၂	၃	

ရင်းမြစ် … (၁) **ကျောင်းဝင်စာရင်း၊** (၂) **ဆယ်အိမ်မှူးများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဇယား **(၃၁)** တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ကျောင်းတက်နှုန်းအနေဖြင့် ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်အရ မူလတန်းအရွယ် ကျောင်းသားများတွင် အသက် ၉နှစ် အထက်များပါဝင်နေပါသည်။ ယခုခေတ် ကာလ သည် စာမတတ်သူ ပပျောက်စေရေးနှင့် ပညာတတ်မြောက်ရေးကိုအလေးထား၍ ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးများကျောင်းတက်နိုင်ရေးတို့ကို နိုင်ငံတော်မှ ဆောင်ရွက်လျှက် ရှိသလို မူလတန်းအဆင့်မှ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများ အဆင့်အထိ ကျောင်းဖွင့်ချိန်ကာလမှစ၍ ကျောင်းပိတ်ချိန် ကာလအထိအရှိန်အဟုန်မြင့်စွာ ကျောင်းတက်နှုန်းကောင်းမွန်လျှက်ရှိပါကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	
ရွာမှ အကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်း	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်	
စာသင်ကျောင်း အရွယ်အစား (အလျား၊	၁၂၀’– ၃၀’– ၄၀’	

အကြောင်းအရာ	**မူလတန်းကျောင်း**					
အနံ၊အမြင့်)						
အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး အုတ်စီ ကွန်ကရစ်					
ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ (လုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	မရှိ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ ညံ့					
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရ အမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	–					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	**၆**	၁၅	၂၁			
ကျေးရွာခန့်	**–**	–	–			

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊** (၂) **မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား **(၃၂)** တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် **အ.ထ.က (ခွဲ)** ကျောင်းဆောင်၏ အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများမှာ တာဝန်ကျဆရာ**/** ဆရာမ (**၂၁**) **ယောက်ရှိ၍ ၎င်းတို့**၏ စေတနာအပြည့်ဖြင့် သင်ကြားမှုများတွေ့ရှိရသလို ကျောင်းသား **/**ကျောင်းသူ များ၊ မိဘများ မှာလည်း အားတက်သရောကြိုးပမ်းမှုများကိုလည်း တွေ့ရှိရပြီး ကျောင်းဆော**င်၏ အရွယ်အစားမှာ** (၁၂၀'x၃၀' x၄၀') **ဖြစ်ပြီး သွပ်၊ အုပ်၊ ကွန်ကရစ်ခင်း၍ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ ကျောင်းအဟာရတိုက်ကျွေးမှု မရှိခြင်းကိုတွေ့ရပါသည်။**

(၂.၇.၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	လုံလောက်မှု ရှိပါသည်
တပည့် – ဆရာ အချိုး	
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	ကျောင်းထွက်နှုန်း အနည်ငယ်ရှိ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	–
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ပညာရေးဌာန မှ ကူညီပံ့ပိုးမှုရှိ
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	–
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	–
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကျောင်းဝေရာဝစ္စများတွင် ပါဝင်

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊** (၂) **မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား **(၃၃)** တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ကလေးများပညာသင်ကြားရေးအတွက် ဆရာ/ဆရာမ လုံလောက်ခြင်း၊ မိဘများနှင့်အသင်းအဖွဲ့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှု၊ စေတနာထားမှုများကြောင့် ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများမှာ **မရှိသော်လည်း ကျောင်းဆောင်မလုံလောက်သော ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ ရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။**

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	***ရောဂါ***	***ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု***			***မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်***
		မြင့်	***နိမ့်***	***မရှိ***	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော		√		***မိုးဦးကျကာလတွင်***

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
					အပူအအေးမမျှမှု ကြောင့်တခါတရံ
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		√		*မိုးတွင်းကာလ ခြင်ကိုက်လျှင်*
၃	ငှက်ဖျား			√	
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ			√	
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါ များ			√	
၆	တီဘီ		√		
၇	ဆီးချို			√	
၈	သွေးတိုး		√		*စားအုန်းဆီစားသုံးမှုကြောင့်*
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)			√	
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု		√		
၁၀	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ			√	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား ၃၄ တွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသော ရောဂါအခြေအနေမှာ အနည်းငယ်သာ တွေ့ရှိရကြောင်း ၎င်းတို့မှာ မိုးဦးကာလတွင် အစားအစာကြောင့်

ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ **သွေးတိုးရောဂါသာရှိပြီး ကျန်ရောဂါများကို** အနည်းငယ်တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း**	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	အဆုတ်ရောဂါ		√	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√		***ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။***
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	√		***ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။***
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု**	√		
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)		√	***စစ်တမ်းကောက်ယူမှု မရှိပါ။***
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		√	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂)

ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လွန်ခဲ့သော လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုမှာ ကျန်းမာရေးဌာန၏ တာဝန်ကျဝန်ထမ်းများသည် ညွှန်ကြားချက်စီမံချက်များအရ တိကျစွာဆောင်ရွက်ရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	ကျေးရွာတွင်း	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး–၁ သားဖွားဆရာမ – ၃ အရံသားဖွားဆရာမ–၂ ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု – အရပ်လက်သည်	မရှိ	ဆေးခန်းတွင် ဆရာ၊ ဆရာမ များမရှိသေးပါသဖြင့်

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			–		
တိုက်နယ်ဆေးရုံ			ဆရာဝန် – လ/ထ – ကျန်းမာရေးမှူး– သူနာပြု – သားဖွားဆရာမ – အရံသားဖွားဆရာမ– ခတ်ခွဲကျွမ်းကျင်–		
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၇(၄)	ရှိ	ဆရာဝန် – ၁ လ/ထ – ၁ ကျန်းမာရေးမှူး–၁ သူနာပြု –၅ သားဖွားဆရာမ –၃ အရံသားဖွားဆရာမ–၂	ရှိ	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			ခေတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-၁		
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-- ဆေးဝါး-- သိုလှောင်ပုံစနစ်-- အအေးခန်းစနစ်--	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများမှာ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတွင် ကျမ်းမာရေးမှူး(၁)ဦး၊ သွားဖွားဆရာမ (၁) ဦး၊ အရံသာဖွား (၂)ဦးတို့ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပြီး ဆေးဝါးလုံလောက်မှုမရှိပါ။ မလုံလောက်သော ဆေးဝါးများကို ဈေးကြီးပေးဝယ်သုံးရကြောင်းနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှ ဝန်ဆောင်မှု အားနည်းကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကျန်းမာရေးမှူးမှာလည်း ၎င်း၏ကျန်းမာရေးကိုပြန်၍ ဂရုစိုက်နေရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေ	အကောင်	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု	အခြား

	အတွက်	း/အဆိုး	နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၄၂	အကောင်း	လုံလောက်မှုမရှိ	ရှိ	ရှိ	
အဝီစိတွင်း/စက်တပ်						
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	ဝ					
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	ဝ					
မြစ်/ချောင်း	၁	ဆိုး	လုံလောက်မှုမရှိ	လုံလောက်မှုမရှိ	လုံလောက်မှုမရှိ	
ရေကန်	ဝ					
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	ဝ					
အခြား						

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သောက်သုံးရေ ရရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ **ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း (၄၂)တွင်းရှိ၍ ဥတုသုံးပါးသုံးနိုင်သောတွင်းမှာ (၂၅) တွင်းသာရှိသည်။ ကျန်သည့်ရေတွင်း (၁၇)တွင်းမှာ နွေရာသီတွင် ရေငန်၍ သုံးမရပါ။ ချောင်းတစ်ခုရှိပြီး ရေချိုရေငန်ချောင်း ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။**

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	**သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု**	**ရှင်းလင်းချက်**
ယင်လုံအိမ်သာ	၇၁	
ကျင်းအိမ်သာ	၁	
မြေပေါ် အိမ်သာ	၃	
တောထိုင်	၁၀၀	
စုစုပေါင်း	၁၇၅	

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၃) **ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ အိမ်ခြေတော်တော်များများ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးကြပါသော်လည်း **ဆင်းရဲသူများနှင့်** တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျင်းတတ်နှင့် မြေပေါ်အိမ်သာ၊ **တောထိုင်**များကိုသာ သုံးစွဲနေရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား–မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား–မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	***ကျား–မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ***	***ရှိ***	***မရှိ***	***မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်***
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု		√	
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင်	√		

#	*ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ*	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
	အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု			
၃	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**		√	
၄	**အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု**	√		
၅	အခြား (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်… (၁) **အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများသည် ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်မှု အပိုင်းတွင် ပါဝင်မှု **မရှိသေးပါ။ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲသောကြောင့်ဖြစ်ပြီး မြစ်မ်းရောင်ချေးငွေစီမံကိန်းနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးစီမံကိန်းတို့တွင် အမျိုးသမီးများအနည်းငယ်စတင်လုပ်ဆောင် လာပြီဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။** အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု**ကိုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	**အမျိုးအစား**	**ကောင်း/ဆို**	**တည်ဆောက်**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**	**လမ်းအရှည် (မိုင်)**

	(၁/၂/၃)	း	ခဲ့သောနှစ်	ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	**၂**	**ဆိုး**		√		ဗြဖာလို
ချဉ်းကပ်လမ်း	**–**	**–**				
ရွာချင်းဆက်လမ်း	**၂**	**ဆိုး**		√		
အခြား						

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း – ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း – ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ **ရွာတွင်းလမ်းသည် လမ်းမကြီးဖြစ်ပြီး ယခင်စစ်အစိုးရလက်ထက်က စက်ယန္တရားများမပါဝင်ပဲခင်းထားသဖြင့် ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိဆိုးဝါးနေပါသည်။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းမှာလည်း ကျောင်ခင်းလမ်းဖြစ်ပြီး ပြန်လည်မပြုပြင်သဖြင့် သွားလာရ ခက်ပြီး ဆိုးဝါးနေပါသည်။**

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အစား**	**ကောင်း/ဆိုး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်**	**အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ**	
				ပွင့်လင်းရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**
ဆိပ်ခံတံတား	–				
ကွန်ကရစ်တံတား					
ကြိုးတံတား					
ရေပွြန်					

တံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အစား**	**ကောင်း/ဆိုး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်**	**အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ**	
				ပွင့်လင်းရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**
အခြား					

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်၍ ကျေးရွာတွင်းတွင်တံတားမရှိပါ။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေ**ကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	**အကွာအဝေး (မိုင်)**	**ယာဉ်အမျိုးအစား**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**	
			ပွင့်လင်းရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**
မြစ်ကြောင်း	–			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၇မိုင်	၂	√	
အခြား				

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊ သမ္ဗာန် ၂ – မော်တော် ၃ – သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာမှ ၇ မြို့သို့ ရေလမ်း ကုန်လမ်း နှစ်မျိုး သွားလာလို့ရပါသည်။ ရေလမ်းမှာ ပွင့်လင်းရာသီများပင် သွားလာအသုံးပြုကြပါသည်။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၈	၄	၉၅	၅၀	၂	၃		၁၆

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရာတွင် လိုင်းကားကိုသာအဓိက သုံးစွဲရသည်။ ဝန်ဆောင်ခမှာဈေးကြီးပြီး နွေရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီတွင် စက်လှေကိုအသုံးပြုရသည်။ စက်လှေနှင့် ဆိုင်သောဝန်ဆောင်ခမှာ အသင့်အတင့်ဖြစ်ပြီး ကောင်းမွန်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး စနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၀		
ဆိုလာစနစ်	၉၇	သင့်	မိုးတွင်ကာလတွင် အခက်အခဲရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၀		
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁	သင့်	
လေစွမ်းအင်	၀		
ဇီဝလောင်စာ	၀		
အခြား			

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောင်ပေါက်ကျေးရွာတွင် ဆိုလာအသေးများကို မီးလင်းရေးအတွက်သာ အသုံးပြုနေရပါသည်။ မဟာဓါတ်အားလိုင်း မရရှိသေးပါ။ ဒီဇယ်သုံး အင်ဂျင်မှာလည်း မီးလင်းရေးအတွက်သာရရှိပါကြောင်းနှင့်အချိန်ကြာလာသည့်နှင့်အမျှ ဆိုလာ စနစ်တွင် စက်ပစ္စည်း ချို့ယွင်းမှုများ ကြုံနေရပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) **ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ**

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၉၉	၆၀	၄၀	၂၇	

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်လက်များမိုးလေဝသ၊ မုန်တိုင်းသတင်း၊ ရေကြီးရေလျှံ သတင်း စသည့်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယို၊ တီဗွီ စလောင်းတို့မှ သိရှိနိုင်ပြီး ပြည်သူများ၏ ကြုံတွေ့လာရသော ကိ**စ္စ**များကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများကို ပေးပို့နိုင်ရန်အတွက်ဖုန်းအဆက်သွယ်ဖြင့် ပေးပို့ရန်အတွက**်လည်း အဆင်ပြေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။**

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား	မရှိပါ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
လက်လှမ်းမီမှု	
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	စိတ်ရော ကိုယ်ပါတတ်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်လိုစိတ်ရှိကြ သည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	စိတ်ရောကိုယ်ပါတတ်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်လိုစိတ်ရှိကြ သည်။
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	စိတ်ရော ကိုယ်ပါတတ်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်လိုစိတ်ရှိကြ သည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေး	သိက္ခာမ်းသမျှထိန်းကြသည်။
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	စာကြည့်တိုက်ရှိပါသည်။ အင်တာနက် အနည်းငယ် အသုံး ပြုကြသည်။

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူငယ်များသည် ကျေးရွာ၏ ရပ်ရေး ရွာရေးများတွင် အားတတ်သရော ပါဝင်လေ့ရှိကြပါသည်။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေးမှာလည်း တတ်နိုင်သလောက် လက်ဆင့်ကမ်း ထိန်းသိမ်းကြပါသည်။ ဘောလုံးကစားကွင်း မရှိသော်လည်း ပင်လယ်ကမ်းစပ် သဲသောင်ပြင်ပေါ်တွင် အားလပ်ချိန်များ၌ ဘောလုံးကန်၊ ဘောပုတ် ဆော့ကစားခြင်းများ ရှိကြပါသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	**ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ မိုဘိုင်းဖုန်းများ နှင့် ဆက်သွယ်မှု ရှိပါသည်။**
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	**မရှိပါ**
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး **အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း**
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	**ပွမြို့ ရဲစခန်းနှင့် လက်လှမ်းမှီပါသည်။**
အခြား	–

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဖုန်းလိုင်းကောင်းသဖြင့် ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီပါသည်။ လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး **အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်းကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။**

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /**သာမန်**	**မရှိ**	**၂**	**မရှိ**	**မရှိ**

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် – စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် – ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။တောင်ပေါက်ကျေးရွာတွင် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေမှာ ဖုန်းအဆက်အသွယ်ကောင်းမွန်မှု ၊ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာစီမံကွပ်ကဲမှု ကောင်းမှုကြောင့် မှုခင်းကြီးကြီး မားမားမရှိပါ။ သာမာန်ခိုးမှုကိုသာ ရန်ဖန်ရန်ခါ တွေ့ရပါသည်။